

Ale kommun

Uppföljningsrapport 1, 2016-04-30

1 Innehållsförteckning

1 Verksamhetsanalys	3
2 Ekonomisk analys	9
3 Personalanalys Ale kommun	16
4 Verksamhetsmått per nämnd T1	17
5 Sammanfattning KS	22
6 Sammanfattning UBN	23
7 Sammanfattning OAN	25
8 Sammanfattning SB	27
9 Sammanfattning KFN	28
10 Sammanfattning Överförmyndarnämnd	29

2 Verksamhetsanalys

2.1 Sammanfattning

Kund/Brukare

Det är mycket glädjande att den positiva utvecklingen inom "Lust att lära", fortsätter. Nationella jämförelser under våren visar att eleverna i årskurs 6 nu presterar bland de 25 % bästa kommunerna i landet. Även på högstadiet utvecklas resultaten i positiv riktning. Det finns ännu ingen anledning att vara nöjd. Årskurs 9 har också förutsättningar att på sikt nå samma fina nivå som årskurs 6

Befolkningstillväxten är stark och beräkningar visar att cirka 250 bostäder kommer att färdigställas under året. Under 2015 var Ale en av de tio kommuner i landet med den starkaste befolkningstillväxten. Svensk byggindustris jämförelse av västsvenska tillväxtkommuner visade att Ale sammantaget är den bästa kommunen att etablera sig i. Slutsatsen blir att vi lyckas kombinera tillväxten med ett bra och professionellt bemötande.

Samarbetet med Alebyggen om etableringen av nyanlända invandrare i Ale fungerar bra. Med hjälp av samarbetet kan de tidigt anvisade ges bostäder i det ordinarie beståndet i avvaktan på att bostadsbyggandet för dessa behov ökar. Det är nu mycket viktigt att all kraft sätts in för att få till stånd bygglov och upphandlingar som möjliggör att nya bostäder kan stå klara innan 2016 blir 2017.

Processer

Tillväxttakten i kommunen prövar systemet i alla dess delar. En lokalresursplan för 2017 - 2026 har antagits som anger vilka nybyggnationer som måste till för att möta den förväntade befolkningsökningen. Genomförandet av nya byggnader för kommunens verksamhet är beroende av fastighetsavdelningens kapacitet. Det är därför mycket oroande att det trots återkommande försök har varit omöjligt att under våren rekrytera de tre nya projektledare som krävs för att planen ska gå att genomföra.

Arbetsstättet inom kommunen måste utvecklas i takt med att arbetsuppgifterna förändras. Arbetet på strategiska nivåer måste bli tydligare för att framförhållningen ska vara tillräcklig. Roller, tillit och förtroende, fokus på framdrift av problemområden samt effektivare möten är alla viktiga delar i arbetet med skapa en effektivare organisation.

Resurser

Möjligheterna att rekrytera rätt medarbetare inom bland annat bygg/projektledning, socialsekreterare och förskolelärare är ett stort problem. Det finns inte utbildad arbetskraft att tillgå i tillräcklig omfattning. Det är nu dags att pröva alternativa sätt att tillgodose de behov som finns. Anställning av medarbetare med annan grundkompetens är ett sätt. Rekrytering av nyanlända med rätt kompetens men med bristande språkkompetens ett annat. Möjligheten att anställa assistenter som stödjer de medarbetare som vi redan har måste också prövas.

Kulturmätningen som genomförts visar på betydande skillnader mellan hur invånarna uppfattar kommunen och hur medarbetarna upplever det på sin arbetsplats. För att öka upplevelsen av att det är lätt att leva i Ale måste gapet minska. Kulturarbete i kombination med varumärkesarbete och förbättrad kommunikation är viktiga fokusområden under resten av året för att utveckla det värdet som vi erbjuder invånare, företagare och andra intressenter.

Ekonomi

Byte av personalsystem har inte helt skett utan komplikationer utan medfört problem med personal- och löneredovisning. Under det första tertialet har ekonomisystemet uppdaterats.

Resultatet under årets första fyra månader är 28,4 Mkr. Prognosen för helåret är att det kommer att bli ett överskott på 14,0 Mkr. Detta ska jämföras med de planerade investeringarna som omfattar 335,6 Mkr. Det är fortfarande en mycket lång väg att gå till dess att egenfinansieringen uppfyller finansmålen om 50 % egenfinansiering.

I verksamheterna är det framförallt fortfarande äldreomsorgen och hemtjänsten som har de största ekonomiska utmaningarna.

På systemnivå fungerar det ännu inte med periodiserad budget. Under hösten kommer det nya verktyget för periodiserad budget att tas i bruk. Då förbättras förutsättningarna att styra på ett bra sätt.

2.2 KF:s prioriterade mål och målvärden

Strategiska målsättningar:

2.2.1 Lust att lära i skolan

Mått	Utfall T1 2016	Målvärde 2016	Måluppfyllelse 2016	Kommentar
Andelen elever i årskurs 8 som känner önskan att lära sig mer. Målet för 2018 är 55 %. För 2016 är målet 44%.	40 %	44 %	90,91 %	

Strategiska målsättningar:

2.2.2 Tillväxt

Mått	Utfall T1 2016	Målvärde 2016	Måluppfyllelse 2016	Kommentar
Befolkningstillväxten ska årligen vara 1,5 %	0,31 %	1,5 %	62 %	Under tertial 1 når vi inte upp till målvärdet. För helåret är dock bedömningen att vi når målet på 1,5 % befolkningstillväxt.

Strategiska målsättningar:

2.2.3 Sysselsättning för alla

Mått	Utfall T1 2016	Målvärde 2016	Måluppfyllelse 2016	Kommentar
Andel arbetslösa och i program i åldern 18-24 år ska minska. Målet 2018 är att de ska vara 50 personer. Målsättning för 2016 är 100.	126	100	74 %	Målsättningen nås inte ännu. Strategiska förvaltningsledningen har fattat beslut om att fokusera ytterligare på denna fråga

Strategiska målsättningar:

2.2.4 Värna livsmiljö

Mått	Utfall T1 2016	Målvärde 2016	Måluppfyllelse 2016	Kommentar
Insamling av matavfall från hushållen sker delvis och ska öka under mandatperioden. 2018 ska matavfall hämtas i 60 % av hushållen. För 2016 är målsättningen 30 %.	19 %	30 %	63,33 %	
Kommunens bilar ska vara miljöbilar. Målsättningen är att 100 % är miljöbilar.		75 %		Mått och målvärden håller på att ses över. Ett diskussions-/ beslutsförslag ligger hos förvaltningsledningen. Måttet följs för närvarande upp halvårsvis och därför finns inget utfall för perioden

Strategiska målsättningar:

2.2.5 Delaktiga invånare och medarbetare

Mått	Utfall T1 2016	Målvärde 2016	Måluppfyllelse 2016	Kommentar
Andel invånare som upplever att de har insyn och inflytande över kommunens verksamhet ska öka. Målet 2016 är 45. Målsättningen 2018 är 50.	42 %	45 %	93,33 %	För perioden när vi inte upp till målvärdet på 45 %.

Strategiska målsättningar:

2.2.6 Underlätta människors vardag

Mått	Utfall T1 2016	Målvärde 2016	Måluppfyllelse 2016	Kommentar
Till mandatperiodens slut ska ett kontaktcenter, som vid första kontakten löser 70 procent av de enkla ärenden som aktualiseras, införas. För 2016 är målet 40 procent.	40 %	40 %	100 %	Etablerande av kontaktcenter följer planeringen. Allt fler processer är kartlagda och ärenden flyttas successivt över till kontaktcenter.

2.3 Särskilda fokusområden

2.3.1 Ekologisk hållbarhet - allmänna mål

Samhällsbyggnadsnämnden utmärker sig i årets uppföljning genom att man har brutit ner och lagt in energi- och klimatplanens mål och aktiviteter in i respektive verksamhet- och enhetsplan. På så sätt sker planering, genomförande och uppföljning av energi- och klimatplanens mål inom ordinarie planering och uppföljning. Samhällsbyggnadsnämnden har svarat på alla frågorna enligt anvisningarna och har också analyserat hinder som man ser i genomförandet av målen.

På utvecklingsavdelningen pågår ett arbete med att föra in energi- och klimatmålen i Stratsys. När det testats planeras uppskalning för att få in mål och mått inom övriga miljöområden och inom den sociala dimensionen. Förhoppningsvis blir det ett verktyg som leder till att vi får ökat fokus och kan styra och leda mot hållbar utveckling.

Det är roligt att se att många enheter är medvetna om hur de reser mer hållbart, både vid tjänsteresor och med uppdraget att nå miljöbils målet. Resfria möten, främst genom Lync, används mer men möjlighet till utbildning efterfrågas. Arbetet rörande kommuns fordon som påbörjats där målet är att skapa en samlad bild av alla kommunens fordon kommer att ge positiva effekter för både miljön och ekonomin. Hinder för att nå målet 100 % miljöbilar gäller de specialfordon kommunen använder. Det finns idag ingen solid lösning på detta problem men då flera kommuner har samma problematik har Ale valt att medverka i ett projekt som leds av Gatubolaget i Göteborgs stad. Projektet syftar till att skapa lösningar rörande fossilfria bränslen, miljöfordon och smarta lösningar med hjälp av samverkan. En samlad kommunadministration kommer att minska resorna totalt sett.

Kommunen har sökt bidrag genom Klimatklivet och hittills beviljats till en snabbbladdstation i Älvängen. En elbilspool kommer att startas upp under hösten

Användningen av ekologiska livsmedel fortsätter att öka och är efter första kvartalet 39 %.

Det finns många bra exempel på samverkan och hur vi kan stödja varandra och våra kanaler för måluppfyllelse. Samverkan med näringslivsenheten där man vid företagsbesök och event kommunicerar vårt Fairtrade City arbete och att energirådgivning finns är ett bra exempel.

Kommunens skog är FSC certifierad, vilket innebär att skogsbruket tar hänsyn till naturmiljön, till dem som arbetar inom skogsbruket samt till etiska och sociala värden. Arbetet med förnyelse av certifiering påbörjades 2015 och kommer bli klart under 2016.

Utbyte till LED av kommunens vägbelysning pågår. I stort sett all belysning som byts skall bytas ut till LED. Idag har kommunen ca 6 500 gatubelysningspunkter som tillsammans har en energiåtgång (årsförbrukning i kWh) på lite över 2,5 mkr. Energiåtgången för LED-belysningsarmaturen är 5-6 gånger längre än den befintliga

natrium-armaturen.

2.3.2 Ekologisk hållbarhet riktade mål UKF

Barnen i förskolan tar sig inte själva till verksamheten och vårdnadshavarna skjutsar ofta barnen på väg till och från arbetet. De som har sin placering nära hemmet kan gå eller cykla, vilket vårdnadshavarna uppmärksammas på. Förskolan arbetar aktivt och regelbundet med miljöfrågor via bland annat Grön Flagg, energiprojekt, giftfri förskola och deltar årligen i Earth Hour samt skräpplockardagar. Flera enheter har Mulleskola för de äldsta barnen i verksamheten. Personal deltar i Ekocentrums utbildningar och returmaterial används i de estetiska lärprocesserna.

Flera skolor har aktiviteter som ska leda till att öka intresset för energi och klimatområdet. Dessa beskrivs i läroplanen och samarbete görs med bland annat ämnes och studieövergripande temadagar, så som till exempel cykeldagar, vattenprojekt skräpplockardagen och andra teman. Earth hour uppmärksammas varje år.

Det är många elever som tar sig till skolan genom att åka gå, åka kollektivt eller cykla. Däremot framgår det inte att skolorna arbetar aktivt med frågan. Eleverna i årskurs 4-9 har under maj månad besvarat en enkät om hur de tar sig till och från skolan. Resultatet av denna kommer att vara klart i början av juni.

2.3.3 Ekologisk hållbarhet riktade mål till samhällsbyggnadsnämnden

Energi- och klimatfrågor ska utgöra en viktig del av kommunens tillsyn av verksamheter enligt miljöbalken

Kommunens energi- och klimatrådgivare deltar regelbundet vid tillsynsbesök. Återkopplingen har hittills varit positiv.

Ta fram en grönstrukturplan för kommunens tätorter med omgivning

Arbetet med kunskapsunderlag för grönstrukturplaner för Nödinge och Älvängen håller på att upphandlas.

Ekologiskt särskilt känsliga områden skall inte omfattas av exploatering såvida åtgärden inte kan utföras på ett sätt som bevarar och förstärker värdena

Detaljplan för Backa 1:133 m.fl. (Södra Backa/Stenkil) är ett exempel där ekologiskt särskilt känsliga områden kan komma att skadas vid exploatering. I planarbetet har vissa åtgärder vidtagits för att förhindra skada.

Ett betydligt allvarigare exempel är positivt planbesked på Brattåsberget i Surte (Surte 1:271) där det pågår en detaljplanering. Hela området är klassat som ekologiskt särskilt känsligt och möjligheterna till skadeförebyggande åtgärder är i stort sett obefintliga.

Övrigt - brister vid hantering av ekologiska dimensionen på sektor samhällsbyggnad

Kommunens behov av resurser för uppgifter som kräver ekologisk kompetens har kartlagts, behovet är större än dagens tillgängliga resurser. Förstärkning kommer att ske på verksamhet miljö.

Många arter är fridlysta och har ett starkt skydd genom Artskyddsförordningen (1998:179). Skyddet innebär i vissa fall att inte bara arten utan också de miljöer, som en skyddad art är beroende av för sin livscykel, är skyddade. Det finns risk att bebyggelse och andra exploateringar kan skada skyddade arters livsmiljöer, särskilt om kännedom saknas om var de finns. Den kunskap som finns är inte heltäckande och den är heller inte dokumenterad på ett sådant sätt att den är lättåtkomlig i planarbetet. Genom kommunövergripande kännedom om detta kan ekologiska hållbarheten vid detaljplanering såväl som översiktsplanering stärkas.

Vidare är de gröna värdena i samhället bestående inte enbart av naturvård och ekologi utan är i lika hög grad viktiga för friluftsliv och folkhälsa. Planeringen för friluftsliv bör därför ske hand-i-hand med naturvårdens intressen. Spridningskorridorer för djur och växter kan också bli utmärkta "spridningskorridorer" för människan med gångvägar och leder av olika slag.

Därmed finns det ett behov av:

- framtagande av kommunövergripande landskapsanalys (steg 1)
- inventering av särskilt skyddsvärda arter (steg 1)

- inventering av arternas spridningskorridorer (steg 1)
- förnyelse av nuvarande Naturvårdsplan (antagen 2007) inför kommande arbete med kommunövergripande översiktsplan såväl som fördjupningarna av denna samt stora pågående detaljplaner med syfte att länka samman orter längs Göta älvs dalgång. (steg 2)

2.3.4 Ekologisk hållbarhet riktade mål KS

På utvecklingsavdelningen pågår ett arbete med att föra in energi- och klimatmålen i Stratsys. När det testats planeras uppskalning för att få in mål och mått inom övriga miljöområden och inom den sociala dimensionen. Förhoppningsvis blir det ett verktyg som leder till att vi får ökat fokus och kan styra och leda mot hållbar utveckling.

Det är roligt att se att många enheter är medvetna om hur de reser mer hållbart, både vid tjänsteresor och med uppdraget att nå miljöbils målet. Arbetet rörande kommuns fordon som påbörjats där målet är att skapa en samlad bild av alla kommunens fordon kommer att ge positiva effekter för både miljön och ekonomin. Hinder för att nå målet 100 % miljöbilar gäller de specialfordon kommunen använder. Det finns idag ingen solid lösning på detta problem men då flera kommuner har samma problematik har Ale valt att medverka i ett projekt som leds av Gatubolaget i Göteborgs stad. Projektet syftar till att skapa lösningar rörande fossilfria bränslen, miljöfordon och smarta lösningar med hjälp av samverkan.

En elbilspool kommer att startas upp under hösten.

Användningen av ekologiska livsmedel fortsätter att öka och är efter första kvartalet 39 %.

Det finns många bra exempel på samverkan och hur vi kan stödja varandra och våra kanaler för måluppfyllelse. Samverkan med näringslivsenheten där man vid företagsbesök och event kommunicerar vårt Fairtrade City arbete och att energirådgivning finns är ett bra exempel.

Antalet enheter som rapporterar inom det ekologiska området är inte hundra procentigt. Betydelsen av uppföljning och återrapportering inom den ekologiska dimensionen behöver stärkas.

2.4 Uppföljning av uppdrag från fullmäktige från 2015

Uppdrag	Status
 En strategi för vatten- och avloppsverksamheten ska implementeras under året.	Pågående enligt plan
 Nya offentliga byggnader ska byggas med lågenergiteknik eller motsvarande.	Pågående enligt plan
 Vi skall utvärdera tillämpningen av LOV i kommunen.	Avslutad
 En strategi för hur olika detaljplaner ska prioriteras och som leder till minskade genomloppstider ska tas fram.	Pågående enligt plan
 Fastighetsnära insamling av källsorterat hushållsavfall ska införas under mandatperioden. En plan för införande ska tas fram och kostnadsättas	Pågående med avvikelser
 Sektorerna skall samverka kring sociala investeringsperspektivet och tidiga/förebyggande insatser	Pågående enligt plan
 En plan för utvecklingen i Ales skolor ska vara känd i hela organisationen	Pågående enligt plan
 I samverkan leda arbetet med fler näridrottsplatser.	Pågående enligt plan
 Utvärdera och föreslå förändringar av föreningsbidragen med fokus på jämlikhet, jämställdhet, folkhälsoperspektiv samt höjning av nivån på stödet.	Pågående med avvikelser
 Våra ungdomar skall erbjudas feriarbete till avtalsenlig lön	Pågående enligt plan
 Ale kommun ska arbeta med en Noll-vision för ungdomsarbetslösheten	Pågående enligt plan

	Ett eller flera trygghetsboenden ska finnas i kommunen	Pågående enligt plan
	Utreda möjligheten till elbilspool till exempel i samverkan med Alebyggen samt ansvara för att bygga ut fler möjligheter att ladda elbilar i kommunen.	Pågående enligt plan
	Starta byggnation av nya förskoleavdelningar.	Pågående med avvikelse
	Stärk lovskolan så att behöriga lärare i alla ämnen som eleverna har behov av finns tillgängliga.	Pågående med avvikelse
	Utarbeta en plan för utökad fysisk aktivitet i skolan.	Pågående med avvikelse
	Kartlägga hur stor andelen av de undervisade timmarna som genomförs av lärare med rätt behörighet för ämnet.	Pågående med avvikelse
	Pröva möjligheten att driva fler verksamheter utifrån konceptet "meröppet".	Pågående enligt plan
	Ansvara för utvecklingen av Jennylund (ridhus och friidrott) samt Säkra ridvägar.	Pågående enligt plan
	En kartläggning av hur fler säkra busshållplatser ska byggas på landsbygden ska tas fram.	Pågående enligt plan
	Införa matlagning i hemmet som biståndsbedömd insats.	Avslutad
	Rätten att själv styra insatserna inom den beviljade hemtjänsttiden ska utvecklas.	Ej påbörjad
	Genomlys individ- och familjeomsorgsverksamheten och sänka kostnaderna närmare standardkostnad för kommungruppen.	Pågående enligt plan
	Leda arbetet med införande av personalkläder. System för personalkläder ska finnas inom omsorgen och barnomsorgen.	Pågående enligt plan
	Undersöka möjligheten att erbjuda studentbostäder i kommunen.	Pågående enligt plan
	Påbörja projektering av ny samlad kommunadministration.	Pågående enligt plan
	Förändra färdtjänstreglementet så att Västra Götalandsregionen utgör färdtjänstområde för kommunen.	Pågående enligt plan
	Jämställda löner är prioriterade	Pågående enligt plan
	För Kultur- och fritidsnämnden är det viktigt att utöka servicen inom exempelvis folkbiblioteksverksamheten. Ett nytt bibliotek centralt i Älvängen ska därför skyndsamt etableras.	Avslutad
Kommentar		
Det nya meröppna biblioteket i Älvängen öppnade i mars 2016.		
	Det drogförebyggande arbetet ska starta redan i år 5 och ett tvärpolitiskt forum ska inrättas i syfte att utveckla det drogförebyggande arbetet i kommunen.	Avslutad med avvikelse
Kommentar		
En tvärgående politisk referensgrupp för arbetet med Tidiga samordnade insatser har inrättats under våren 2016. Den har ett bredare anslag än ett tvärpolitiskt forum för drogförebyggande arbete. Detta ingår dock som en del.		
	Utveckla nya former för medborgardialog.	Pågående enligt plan
	Leda arbetet med införandet av heltid.	Pågående enligt plan
	Att under 2015 skapa en modell som ger incitament för att minska användningen av	Pågående enligt plan

3 Ekonomisk analys

3.1 Ale kommun

	Jan-april 2015	Jan-april 2016
Periodens resultat (Tkr)	21 349	28 409
Arbetad tid (antal årsarbetare, prel.)	698,8	741,8
Lönekostnader (Tkr)	231 221	250 694

	2015-12-31	2016-04-30
Kommunens likviditet (Tkr)	60 448	75 187
Läneskuld (Tkr)	180 000	280 000

3.2 Helårsprognos 2016

	Utfall 2015	Prognos 2016
Årets resultat (Tkr)	41 150	14 016
Nettokostnadsandel	97,2 %	99,1 %
Avvikelse från budget (Tkr)	36 150	11 516
Arbetad tid (antal årsarbetare)	1 976,2	2 169,0
Investeringsutgifter (Tkr)	295 116	360 360

3.3 Driftsammanställning, kommunen

Tkr	Utfall april 2016	Budget april 2016	Budget 2016	Årsprognos 2016	Budgetavvikelse 2016
Verksamhet					
Utbildningsnämnd	247 529	250 852	755 656	755 656	0
Omsorgs- och arbetsmarknadsnämnd	152 962	157 104	474 965	474 965	0
Kultur- och fritidsnämnd	24 592	26 088	77 741	77 741	0
Kommunstyrelsen	52 484	50 358	166 436	159 670	6 766
Samhällsbyggnadsnämnd, exkl. affärsverksamhet	12 758	16 238	50 520	49 670	850
Samhällsbyggnadsnämnd affärsverksamhet	463	0	0	- 6 000	6 000
Överförmyndarnämnd	1 205	678	2 034	2 034	0
Valnämnd	2	0	0	0	0
Revisorer	129	367	1 100	1 100	0
Jävsnämnd/fastighetsnämnd	3	53	160	160	0
Strategisk satsning	0	1 309	3 928	3 928	0
Extra kostnader flyktingsituationen	0	2 113	6 339	6 339	0
Pensionsutbet m m	7 920	9 333	28 000	26 000	2 000
Övriga kostnader/intäkter	- 14	0	0	0	0
Social investeringsfond	398	0	0	1 500	- 1 500
Utvecklingsfond	0	0	0	0	0
Verksamhetens kostnader	500 432	514 493	1 566 879	1 552 763	14 116

3.4 Resultaträkning

Tkr	Utfall april 2016	Budget april 2016	Budget 2016	Årsprognos 2016	Årsavvikelse mot budget
-----	-------------------	-------------------	-------------	-----------------	-------------------------

Verksamhetens kostnader	500 432	514 493	1 566 879	1 552 763	14 116
Avgår kapitalkostnader	- 33 336	- 38 200	- 114 600	- 101 800	- 12 800
Avskrivningar	25 387	29 167	87 500	78 300	9 200
Nettokostnader	492 483	505 460	1 539 779	1 529 263	10 516
Skatteintäkter/GSB	521 024	520 280	1 560 839	1 560 839	0
Finansiella intäkter	503	1 000	3 000	3 000	0
Finansiella kostnader	- 1 098	- 3 667	- 11 000	- 4 000	7 000
Avgår resultat för affärsverksamheten	463	0	0	- 6 000	- 6 000
Periodens resultat (före finansreserv)	28 409	12 153	13 060	24 576	11 516
Nettokostnadsandel	94,5%	97,7%	99,2%	98,4%	
Finansreserv	0	- 3 520	- 10 560	- 10 560	0
Resultat inkl. finansreserv	28 409	8 633	2 500	14 016	11 516
Nettokostnadsandel	94,5%	98,3%	99,8%	99,1%	

3.5 Sammanfattande tabell

Tkr	Utfall april 2016	Budget april 2016	Utfall i % av budget april	Budget helår	Prognos helår	Avvikelse prognos budget helår	Utfall april 2015	Bokslut 2015
Intäkter	325 580	305 849	106,5 %	910 384	915 984	5 600	208 915	718 235
Kostnader	826 012	820 342	100,7 %	2 477 263	2 468 747	8 516	686 695	2 200 168
Resultat	500 432	514 493	97,3 %	1 566 879	1 552 763	14 116	477 780	1 481 933
Kommunbidrag	514 493	514 493	100,0 %	1 566 879	1 566 879	0	488 735	1 512 400
Budgetavvikelse	14 061			0	14 116	14 116	10 955	30 467
Varav affärsverksamheten	- 463	0		0				
Lönekostnader exkl. arvoden	250 694	245 140	102,3 %	741 402	767 246	- 25 844	231 221	727 557
Arbetad tid (årsarbetare)	741,8	729,0	101,8 %	2 180,0	2 169,0	11,0	698,8	1 976,2
Investeringar, utgifter	40 289	111 866	36 %	335 598	360 360	- 24 762	90 652	295 116

3.6 Ekonomisk analys perioden, prognos och förslag för framtiden

Årets budgeterade resultat

I den av Kommunfullmäktige 2015-06-15 § 103 antagna budgeten uppgick årets resultat till 5,0 Mkr. Nettokostnadsandelen var därmed budgeterad till 99,7 %.

Kommunfullmäktige beslutade 2015-11-30 § 173 att ge utbildningsnämnden en resursförstärkning med 5,0 Mkr genom att minska kommunstyrelsens ram med 2,5 Mkr och minska det planerade resultatet till 2,5 Mkr.

Kommunstyrelsen har 2015-10-15 § 185 beslutat om ramjustering för 2016 års helårseffekt av löneavtal 2015 med 28,4 Mkr och 2015-12-01 § 248 om jämställda löner med 2,3 Mkr.

Regeringen beslutade i december 2015 att tilldela ett statsbidrag som tillfälligt stöd till kommuner och landsting för att hantera den rådande flyktingsituationen. Det tillfälliga stödet utbetalades 2015 men avser att även täcka kostnader som kan uppstå under 2016. Eftersom det inte fanns några specifika kostnader i Ale kommun under 2015 har hela statsbidraget på 6,3 Mkr balanserats över till 2016. Rådet för kommunal redovisning (RKR) har yttrat sig över hur detta statsbidrag ska redovisas och beslutet är att bidraget i resultaträkningen ska klassificeras som generellt. Detta innebär att budgeten för "skatteintäkter/GSB" ökas med 6,3 Mkr och att en budget för

dessa kostnader läggs under KS med motsvarande belopp för 2016. Kommunfullmäktige beslutade 2016-04-11 § 58 att 1,0 Mkr ur detta anslag ska förstärka projektledningsförmågan inom kommunstyrelsen och verksamhet fastighet. Det kommer att under året tillkomma ytterligare åtgärder som kan finansieras ur denna tillfälliga budgetpost.

I budget 2016 avsattes medel som en reserv för eventuell förändring av kostnadsutjämningsystemet 2016. Dessutom reserverades medel för ökade kapitalkostnader för kommunövergripande investeringar och sänkt internhyra. Totalt uppgår denna "finansreserv" till 22,8 Mkr. Det har inte skett någon förändring av kostnadsutjämningsystemet 2016. Däremot har skatteprognosen för 2016 (16:17) kraftigt försämrats. I denna rapport föreslås därför att 12,3 Mkr tas från "finansreserven" för att täcka minskningen av förväntade skatteintäkter 2016.

Dessa ramjusteringar har inarbetats i denna uppföljningsrapport.

Från och med 2016 tillämpas reglerna kring komponentavskrivning. Detta innebär att tidigare kostnader för fastighetsunderhåll, som bokförts som en driftkostnad och finansierats via internhyran, nu kommer att bokföras som investering. Budget 2016 är inte uppbyggd på detta sätt eftersom den planerade revideringen av internhyresmodellen har försenats. Detta medför att internservice fastighet under kommunstyrelsen måste lämna ett lika stort överskott på driftbudgeten som de underhållsåtgärder som från och med 2016 bokförs som en investering. Prognosen för dessa underhållsåtgärder 2016 är ca 8 Mkr.

Löneavtalet 2016

Medel för löneavtalet 2016 har budgeterats under kommunstyrelsen. Lönerevidering ska ske per april men är ännu inte helt slutförhandlad. Planeringen är att ny lön och retroaktiv lön för perioden april-maj betalas ut i juni. För kommunals avtalsområde sker detta senare under året. I denna uppföljningsrapport har därför inte någon korrigerande av nämndernas ramar gjorts på grund av lönerevisionen. Nämnderna kommer senare att kompenseras för de nya lönerna i nio månader och helårseffekten kommer att läggas in i budgetunderlaget för 2017.

Ekonomiskt utfall t o m april

Periodens totala resultat är 28,4 Mkr, vilket är något högre än resultatet på 21,3 Mkr för motsvarande period föregående år.

Nämndernas periodresultat och årsprognos

Omsorgs-och arbetsmarknadsnämnden visar ett positivt resultat för perioden på 4,1 Mkr och för helåret förväntas ett nollresultat.

Efter årets fyra första månader har nämnd och administration ett överskott på 3,8 Mkr. Av detta bidrar bufferten till en avvikelse på 1 Mkr och budget att köpa LOV-timmar för genererar ett överskott på 2,0 Mkr. Nattpatrullens utökade behov med 1 Mkr på helårsbasis kommer att ianspråkta från bufferten. Helårsprognosen är att bufferten på totalt 2,9 Mkr kommer att användas för att täcka underskott inom sektorn. Överskottet för köp av LOV-timmar som i helårsprognosen beräknas till 6,0 Mkr kommer att kompensera en viss del av underskottet inom utförarenheterna inom Ale hemtjänst. Översyn av ersättningsmodellen har påbörjats då nuvarande modell inte fullt ut stödjer arbetet med att få budget i balans. Planen är att en ny ersättningsmodell träder i kraft budgetåret 2017. Den beslutade tiden fortsätter sjunka men att komma ner till en mer rimlig nivå är ett långsiktigt arbete som fördröjs något av personalomsättning på biståndsenheten.

Äldreomsorgens underskott för perioden är -4,1 Mkr. Helårsprognos för hemtjänsten landar på -10 Mkr. Hemtjänsten har inte lyckats uppnå den utförandegrad på 75 % som ersättningsmodellens intäkter motsvarar. Snittet för Ales hemtjänstenheter i utförandegrad under perioden ligger på 61 % och ett rimligt mål i år är att uppnå 65 %.

Det ökade behovet av insatser på natten och den minskade möjligheten att nyttja sjuksköterska har lett till att nattpatrullen utökats med motsvarande två årsarbetare. Detta medför 1 Mkr i kostnader utöver budgeterat på helår men kompenseras från bufferten. Kostnaderna för utökningen av nattpatrullen kommer att kvarstå men under hösten kommer arbetet med att införa digital natttillsyn att intensifieras vilket på längre sikt skulle kunna minska behovet av nattpatrullen.

Särskilda boenden och hemsjukvård har totalt ett utfall lika med budget både för perioden och i helårsprognos även om differenser finns för de olika enheterna. Kostnaderna för betalningsansvar har varit noll första kvartalet men på helåret beräknas utfallet motsvara budgeterade drygt 180 dygn.

Funktionshinder uppvisar ett positivt resultat i perioden och prognostiserar ett utfall i balans. I syfte att minska kostnaderna inom verksamhetsområdet framöver kommer kostnader för externa platser jämfört med eventuella hemmaplanslösningar att analyseras.

Inom individ- och familjeomsorg förväntas kostnaderna för försörjningsstöd vara fortsatt låga i förhållande till budget. Kostnader för institutionsplaceringar beräknas ligga över budget, framförallt inom enheten för barn och unga där både antalet placeringar och dygnskostnad ligger högt. Rekryterings- och konsultkostnader beräknas också ligga högt på enheten under årets första halva. En förstärkt arbetsledning bör dock leda till att denna typ av kostnad minskar under resterande del av året. Nya HVB-platser för ensamkommande barn behöver tillskapas framöver för att kunna frigöra platser på Spinneriet avsedda för hemmaplanslösningar vilket bör leda till att köp av externa platser minskar. Vuxenenheten har en positiv kostnadsutveckling avseende köp av institutionsvård och boendeplatser jämfört med föregående år vilket också förväntas fortlöpa. Verksamheten för ensamkommande barn prognosticerar ett större intäktsöverskott som kommer att uppväga det förväntade negativa utfallet inom framförallt enheten för barn och unga. Överskottet genereras dels genom obelagda avtalade platser som ersätts av Migrationsverket och dels genom att snittkostnaden för de befintliga placeringarna i perioden understiger ersättningen från Migrationsverket. Det finns dock behov av att intensifiera insatserna för ensamkommande barn för att stödja dem i övergången från kommunens stöd till ett självständigt liv med egen försörjning och eget boende vilket kommer att öka kostnaderna under innevarande år och delar av 2017.

Samhällsbyggnadsnämndens skatte- och internfinansierade verksamhet visar ett positivt resultat för perioden på 3,5 Mkr.

Sektorn prognostiserar ett överskott för den skattefinansierade verksamheten med sammantaget 850 tkr. Då exkluderas överskottet mot budget på 1,9 Mkr för uteblivna kapitaltjänstkostnader som uppstått genom övergång till komponentavskrivning (avskrivning av mark). De poster det handlar om är bussterminal Älvängen, lokalväg Älvängen samt väg vid Alekrossen.

Huvuddelen av nämndens prognostiserade överskott beror på bygglovsverksamhetens intäktsöverskott minus förväntade ökade kostnader som står för avvikelser som beräknas till 1,1 Mkr. De ökade kostnaderna beror bland annat på en utökning med en bygglovshandläggare från halvårsskiftet, delfinansiering av kommunekolog och framtagande av styrdokument.

Affärsverksamhet, Samhällsbyggnadsnämnden

VA-verksamheten ger för perioden ett överskott på 0,1 Mkr. Enheten prognostiserar ett överskott på ca 3 Mkr för året, dels p.g.a. ca 1,0 Mkr lägre kostnader än förväntat för skadeståndsanspråk, dels p.g.a. generellt lägre kostnader.

Avfallshanteringen ger för perioden ett överskott på 0,3 Mkr. Det finns behov av att stärka upp med projektledare när ett nytt insamlingssystem ska implementeras i kommunen. Rekryteringsprocessen har precis påbörjats. Enheten prognostiserar ett överskott på ca 3 Mkr för året främst p.g.a. försenat beslut om framtida insamlingssystem. Målsättningen är att beslut kan fattas under 2016.

Utbildningsnämnden visar för perioden en positiv budgetavvikelse på 3,3 Mkr.

Flyktingsituationen har lett till att grundskolan och gymnasiet har klart fler asylsökande vilket medfört ökade intäkter i form av statsbidrag för de elever som stadigvarande vistas i kommunen och sålda platser till andra kommuner. Förskolan har en icke-budgeterad lokalhyra som påverkar utfallet negativt.

Fler elever är i behov av modersmålsundervisning och studiehjälp i både de stora och mindre efterfrågade språken vilket sätter tryck på modersmålsenheten. Elevhälsan har haft flera vakanta tjänster och problematiken kring rekryteringen av skolläkare kvarstår. Tillströmningen av antalet elever har varit mycket svårbedömt för Ale gymnasium. Elevantalet har tredubblats de senaste 12 månaderna. Lokalerna täcker inte behovet som finns i dagsläget. Vuxenutbildningen håller budget men verksamheten är svårplanerad eftersom det råder osäkerheter kring de framtida intäkterna.

Serviceverksamheterna som låg under utbildningsnämnden tidigare har sedan januari 2016 flyttat till internservice under kommunstyrelsen. Kostnaderna för lokalvård, vaktmästeri och måltider intern debiteras nu istället vilket försvårar detaljerade jämförelser mellan åren.

Lokalkostnaderna har för perioden januari till april ökat med 2,8 mkr mellan åren.

Sektorns bedömning är att utbildningsnämnden och dess verksamhetsområden vid årets slut kommer att uppvisa ett nollresultat. Det råder dock stor osäkerhet kring flyktingsituation vilket gör det svårt att planera flera av verksamheterna. När de asylsökande får permanent uppehållstillstånd försvinner en stor del av statsbidraget då de blir folkbokförda i kommunen. Inflyttning i kommunen förväntas leda till fler barn och elever i nämndens verksamheter vilket kan få ekonomiska konsekvenser. Bristen på utbildad pedagogisk personal förväntas fortsätta driva upp personalkostnaderna.

Driftskostnader för Kronan och Glasblåsarens förskolor är fortfarande ofinansierade men bedöms rymmas inom ram. Förskolan ser även ett ökat behov av resurstöd för barn i behov av särskilt stöd. Statsbidrag förväntas balansera de ökade kostnaderna i förskolans verksamhet. Grundskolan visar i nuläget inga indikationer på några ekonomiska svårigheter. Ale gymnasium förväntas fortsätta växa under året och rekryteringar genomförs samtidigt som verksamheten planerar att flytta in i ytterligare lokaler. Elevhälsan rekryterar personal och förväntas bli fulltaliga till sommaren. Trots osäkerheterna kring intäkterna förväntas vuxenutbildningen hålla budget på helårsbasis. Kostnaden för Välkomsten planeras att återsökas, men det osäkert hur mycket av kostnaden som kommer att täckas.

Den ökade tillväxttakten och därmed ett ökat investeringsbehov innebär en restriktiv driftkostnadsutveckling de närmaste åren.

Kultur- och fritidsnämnden visar för perioden en positiv budgetavvikelse på 1,5 Mkr, vilket förklaras av att flera verksamheter kommer att utföras senare under året. Vårens positiva resultat går också delvis att härleda till vakanser som uppstått inom nämndens verksamhetsområden. Utöver detta så har nya faktureringsrutiner i uthyrningsverksamheten bidragit till något högre intäkter jämfört med tidigare. Detta påverkar dock inte resultatet på årsbasis.

Det upparbetade resultatet för perioden kommer innan årets slut att till stora delar fördelats ut på diverse utvecklingsprojekt samt även belasta verksamheterna i de fall där kostnader uppstår under året utan att de budgeterats, exempelvis utredningen om simhallens status, mat- och kulturfestival samt personalrelaterade kostnader.

Kommunstyrelsen redovisar för perioden en positiv budgetavvikelse på 0,9 Mkr. som till största dels är kopplat till ökade statsbidrag.

Vid årsskiftet tillfördes internservice till kommunstyrelsen. Det har medfört ett omfattande arbete för att identifiera kostnader och intäkter tillhörande den nya organisationen. Ett fortsatt arbete med framtagande av analyser och nya kalkyler/modeller behöver genomföras under 2016 för att hitta rätt i kostnadsbild.

Årsprognosen för internservice är ett överskott på 8,0 Mkr beroende på att utgifterna för fastighetsunderhåll från och med 2016 ska bokföras som investeringsutgifter och komponent-avskrivnas. Motsvarande överskridande finns därför på investeringsbudgeten.

Prognosen för övriga sektor kommunstyrelsen exkl. internservice beräknas ett negativt resultat på cirka 2,7 Mkr som är kopplat till ökade kostnader för Ale Invite eventet samt kostnaderna som genereras av den sociala investeringsfonden. På årsbasis beräknas den sociala investeringsfonden ha kostnader på 1,5 Mkr kopplat till projektet MiniMili.

Sammantaget för hela kommunstyrelsen inkl. internservice beräknas därför en positiv avvikelse på cirka 5,3 Mkr.

Budgeten för lönereserven är lägre under 2016 i jämförelse med föregående år. Konsekvenserna av årets löneavtal har ännu inte beaktats utan endast en preliminär uppbokning har gjorts i denna rapport.

Årsarbetare (arbetad tid) och lönekostnader

På grund av problem med uppgifter om personal och lönedata efter konvertering till nytt HR-system utgår detta avsitt i uppföljningsrapporten.

Skatteintäkter och generella statsbidrag

Skatteprognosen från SKL, 16:17, visar på en positiv prognos för slutavräkning för år 2015 medan slutavräkningen för 2016 är negativ. Prognosen för skatteintäkterna 2016, inklusive slutavräkningarna, är nu - 12,3 Mkr sämre än budgeten. I förhållande till år 2015 är prognosen för ökningen av skatteintäkterna/generella statsbidrag mm 68,9 Mkr. vilket motsvarar 4,6 %. Härtill kommer det tillfälliga statsbidraget för ökade kostnader för flyktingmottagande på 6,3 Mkr.

Låneskuld och finansiella kostnader och intäkter

Kommunens externa låneskuld uppgick 2016-04-30 till 280 Mkr och har i år ökat med 50 Mkr. Av låneskulden har 125 Mkr bunden ränta och 155 Mkr rörlig ränta. Den genomsnittliga räntan är för närvarande 0,87 %. Kommunens likviditet uppgick den 30 april till 75,2 Mkr.

Prognostiserat årsresultat

Prognosen för årets resultat är 14,0 Mkr, vilket är en positiv budgetavvikelse med 11,5 Mkr. Prognosen förutsätter att verksamhet fastighet lämnar ett överskott på 8 Mkr för de utgifter som bokförs under investeringar. I samhällsbyggnadsnämndens prognos ingår att ramen justeras ned med 1,9 Mkr för uteblivna kapitaltjänstkostnader. Nämnderna visar ekonomisk balans och den budgeterade "finansreserven" har kunnat balansera upp den negativa skatteprognosen för 2016.

Investeringsvolymen 2016

Investeringsvolymen i verksamhetsplanen för 2016 uppgår till 308 540 tkr.

Kommunstyrelsen beslutade 2015-09-15 § 167 enligt önskemål från samhällsbyggnadsnämnden att 12 000 tkr i 2016 års investeringsbudget avseende Va-anläggningar i Grönnäs/Älvängen fick ianspråkats 2015. Dock ianspråkats endast 2 500 tkr av dessa 2015, varför 9 500 tkr ingår i KFs beslut 2016-04-11 § 53 om överföring av 66 558 tkr av 2015 års investeringsanslag till 2016. Dessutom beslutade kommunfullmäktige vid detta tillfälle att minska 2016 års redan beslutade investeringsanslag med 27 500 tkr avseende anslaget "ny- och ombyggnad skolor/förskolor".

Inkluderat ovan nämnda beslut uppgår nu investeringsramen 2016 till 335 598 tkr. Investeringsutgifterna till 30 april visar 40,3 Mkr. Prognosen för årets investeringsvolym är att nästan 25 Mkr ytterligare utöver budget kommer att behövas, främst på grund av planerade markförvärv.

Nedan följer en kortfattad kommentar angående nämndernas investeringar.

Kommunstyrelsen

Den nya skolan i Kronogården Älvängen har totalt hittills upparbetat 174,8 Mkr varav 16,9 Mkr under 2016.

Fastighet har ökade utgifter mot investeringsbudgeten på 8,0 Mkr, då underhållskostnader som tidigare redovisades som driftkostnader, i och med övergång till komponentavskrivning tas upp som investeringar.

För helåret beräknas en avvikelse på 35,0 Mkr dock förväntas ett tilläggsanslag för markreserv vilket innebär att avvikelsen då blir betydligt lägre. Resterande investeringar förväntas genomföras inom budgeten.

Samhällsbyggnadsnämnden

Kommunfullmäktige beslutade 2016-04-11 § 54 att ge samhällsbyggnadsnämnden rätt att omfördela, maximalt 3 Mkr från tilldelat investeringsanslag, till åtgärder för gatubelysning inom kommunens tätorter.

Samhällsbyggnadsnämnden har 2016-05-04 § 46 beslutat att omfördela 3 Mkr ur tilldelat investeringsanslag för år 2016 från investeringsanslag "utbyggnad enligt K2020" till åtgärder för gatubelysning inom kommunens tätorter. Detta innebär att årets investeringsanslag för belysningsarbeten är sammantaget 5 Mkr och investeringsanslaget för K2020 är 0 Mkr.

GC-bro Hälldammsbäcken kommer inte att genomföras 2016.

För taxefinansierad verksamhet är det främst ombyggnaden av Älvängens reningsverk och årsanslagen som inte kommer att ianspråkats fullt ut under 2016. För investeringen Grönnäs-Älvängen överföringsledningar beräknas 9,5 Mkr ianspråkats under året.

Kultur och fritidsnämnden

Avsatta medel för näridrottsplats, konstgräsplan och bibliotek Älvängen kommer att ianspråkats under året.

Omsorgs och arbetsmarknadsnämnden

Sektorn har i perioden nyttjat 0,2 Mkr av tilldelade investeringsmedel och helårsprognosen ligger på 4,3 Mkr.

Periodens utfall härrör till största del investeringar inom verksamhetsområde funktionshinder främst för boendelösning för brukare på Krokstorp samt avslutande investeringar på lägergården Häljered.

Utbildningsnämnden

Det finns ett stort behov av att förnya inventarierna inom en hel del enheter och hela reinvesteringsanslaget kommer att förbrukas då även sektorns målgrupper ökar.

Tilldelade medel för inventarier för ny- till eller ombyggnad är lite svårare att göra en prognos på. Merparten av investeringsanslaget används till att möblera upp den nya skolan i Älvängen. Det kommer dock att behövas medel för möbler till nya förskoleavdelningar när Glasblåsaren i Surte tas i bruk. Prognosen ligger därför även för denna investeringspost på samma nivå som tilldelad budget.

Nämnd	Redovisat	Budget	Prognos	Prognos avvikelse
Belopp i Tkr	2016-04-30	2016	2016	2016
Kommunstyrelsen	29 972	223 680	258 772	- 35 092
Samhällsbyggnad, skattefinansierad verksamhet	1 350	32 825	27 526	5 299
Samhällsbyggnad, taxefinansierad verksamhet	5 818	35 565	32 484	3 081
Kultur och Fritid	1 518	12 247	12 247	0
Omsorg och arbetsmarknad	224	6 281	4 331	1 950
Utbildning	1 407	25 000	25 000	0
Summa investeringar	40 289	335 598	360 360	- 24 762

Exploateringar

Kommunen binder ca 8,4 Mkr i olika exploateringsobjekt och det förekommer både in- och utbetalningar för dessa fastigheter. Under perioden januari – april är nettoförändringen -15,4 Mkr. Den stora minskningen förklaras av intäkter avseende Kronogården.

De exploateringsobjekt som för närvarande binder det största kapitalet är verksamhetsområdena Häljered, Stora Viken och Skeplanda. Ränta debiteras pågående projekt.

Belopp i Tkr	Tom 2015	Inbetalningar	Utbetalningar	Tom april 2016
Exploateringar	26 320	- 17 339	1 914	10 895
Vägprojektet	- 2 548	- 19	89	- 2 478
Totalt	23 772	- 17 358	2 003	8 417

4 Personalanalys Ale kommun

4.1 Sammanfattning

Ökningen av antalet tillsvidareanställda inom kommunen är effekt av ökningen inom skola och förskola under hela 2015 och av bildandet av utvecklingsavdelningen och kontaktcentret inom KS. Den tillväxt som sker i Ale skapar nya behov av kompetenser som kommunen inte har haft sedan tidigare. I januari 2016 bildades den nya organisationen Intern Service. Till största delen har medarbetare från sektorerna flyttas över men även utökning och nyrekrytering har skett.

Sjukfrånvaron inom kommunen är svår att analysera då det nya personalsystemet har svårt att få fram helt korrekta siffror kring sjukstatistiken. Korttidsfrånvaron är dock lägre än förra året vid samma tid. I år har influensan varit mildare och inte lika utbredd som 2015. Aktivt arbete inom sektorerna kring korttidsfrånvaro börjar även ge resultat.

Den nationella utvecklingen i Sverige är att ohälsa ökar. Det behövs omfördelas resurser för att arbeta med denna fråga som är mycket kostsam för kommunen. Vid en lägre sjukfrånvaro kommer behovet av antalet timmar via timavlönade och tidsbegränsade anställningarna att minska och därmed minskas kostnaderna.

4.2 Kommunens anställda

	2015-03-31	2016-03-31
Antal tillsvidareanställda,	1 936	2 006
Antalet tidsbegränsat anställda (månadsanställda vikarier)	278	295
Antal arbetade timmar (timanställda)	100 052	94 212
Årsarbetare		
– månadsavlönade	468,16	501,84
– timavlönade	55,92	53,5
Totalt	524,08	555,34

Antalet tillsvidareanställda och månadsanställda i Ale kommun har ökat markant, jämfört mot samma period föregående år, från 1936 till 2006. Ökningen av tillsvidareanställda står UKF, KS och Intern Service för. Antalet arbetade timmar (timanställda) har minskat från 100 052 till 94 212.

Den stora ökningen av antalet medarbetare skedde under andra halvåret 2015.

Det är svårt att göra rätt jämförelser med föregående år, då stor omorganisation skett och med bildandet av Intern Service. Det går att konstatera att antalet medarbetare Intern Service är fler än de som sektorerna har lämnat över till den nya organisationen. Nya tjänster både chefer och medarbetare har tillkommit. Jämfört med föregående år ses ökningen till stora delar inom skola, förskola och KS.

4.3 Kommunens sjukfrånvaro

Det är svårt att dra slutsatser kring sjukfrånvaron då det inte har gått att få fram rätt sjukstatistik ur personalsystemet därav redovisas inte några siffror. Det går att konstatera att korttidsfrånvaron inom större delen av kommunen har minskat jämfört med föregående år. Kvartal ett 2014 och 2015 hade utbredda influensa- och förkylningssjukdomar vilket har varit mycket mildare under kvartal ett 2016.

Under februari införde kommunen ett rehab system kopplat till det nya personalsystemet, en av de åtgärder som gjorts för att få ned sjuktalet. Täta uppföljningar, hälsosamtal och chefsutbildning är andra exempel på åtgärder som kommer leda till lägre sjukskrivningstal och därmed högre frisktal.

5 Verksamhetsmått per nämnd T1

Verksamhet	Verksamhetsmått	Utfall 2015	Budget 2016	Utfall jan -apr 2016	Årsprognos jan - apr 2016
Äldreomsorg	Antal personer under 65 år med hemtjänstbeslut			37	
	Antal personer över 65 år med hemtjänstbeslut			429	
	Antal personer med trygghetslarm		540	540	
	Antal beviljade timmar hemtjänst	141 693	150 000	69 336	
	Antal ersatta timmar hemtjänst	80 346	135 000	34 134	
	Antal ersatta timmar Ale hemtjänst	128 859	124 200	30 327	
	Antal ersatta timmar extern hemtjänst	5 542	10 800	3 807	
	Träffpunkter, antal besök	10	10	12	
	Antal ersatt timmar hemtjänst	100	135 000	0	
	Antal beviljade timmar hemtjänst		150 000	17 298	
	Antal beviljade timmar Ale hemtjänst			63 856	
	Antal beviljade timmar extern hemtjänst			5 480	
	Funktionshinder	Antal boende enligt LSS och SoL	82	98	98
Antal personer med personlig assistens enligt LSS, snitt		8	10	8	10
Antal personer med personlig assistens enligt SFB, snitt		28	30	27	27
Kostnad per plats, särskilt boende (LSS och SoL), i snitt per månad		56	56	55	56
Beläggning bostad med särskild service %		98	96		96
Ej verkställda beslut bostad med särskild service, snitt			9	0	
Ej verkställda beslut bostad med särskild service				0	
Särskilt boende och hemsjukvård	Antal inskrivna hemsjukvård, snitt per månad	527	525	524	527
	Dagverksamhet biståndsbeslut SoL, snitt	26	24	21,3	24
	Särskilt boende antal årsplatser	163	177	177	177
	– varav permanent platser	55		163,7	
	– varav antal verkställda dygn för växelplats	1 376		3,3	
	– varav tillfälliga platser	14		9,9	
	Nya beslut tillfällig vistelse	249		19,5	
	Köpta dygn tillfällig vistelse	165	0	4,5	
	Betalningsansvar dygn sjukhus	537	183	10	183
	Nya beslut tillfällig vistelse			14	

Individ- och familjeomsorg	Antal hushåll med försörjningsstöd	457	475	268	
	Antal hushåll med försörjningsstöd, varav barnfamiljer	136	130	97	
	Årsplatser egen institution, barn- och ungdom	33	33	38	
	Belagda årsplatser egen institution, barn- och ungdom %	98	98	115	
	Köpta årsplatser institution, barn- och ungdom		6	13	
	Köpta årsplatser öppenvård, barn- och ungdom	1,4	1	2	
	Köpta platser kval. familjehem, barn och ungdom	3,3	3	4	
	Köpta årsplatser institution, vuxna	7,2	5	3	
	Köpta årsplatser boende, vuxna	5,7	8	10	
	Antal arbetslösa och i program i åldern 18–24 år	180	100	128	
	Feriearbete per år, antal	498	500	0	500
	Personer anvisade från AF genomsnitt/mån	98,7		132	
	Personer anvisade från IFO genomsnitt/mån	55	30	27	
	Köpta årsplatser institution, barn- och unga			13	
	Köpta årsplatser boende, vuxna			8	
Administrationn					
Miljö	Andel besökta miljöfarliga verksamheter med årlig avgift, jämfört med tillsynsplanen %	86	100	9	100
	Andel besökta livsmedelsverksamheter enligt kontrollplanen %	97	100	21	90
Plan och Bygg	Beslutade lovärenden	384	400	105	500
	Beslutade ärenden inom bostadsanpassning	103	130	36	130
	Antagna detaljplaner	3	9	2	3
	Beslutade ärenden inom färdtjänst	269	300	95	300
	Beslutade ärenden inom riksfärdtjänst	46	50	14	50
	Uppstartade detaljplaner	3	3	1	0
	Antal färdigställda bostäder	278	200	47	250
	Antal hyresrätter			3 150	
	Antal bostadsrätter			2 014	
	Antal äganderätter			7 618	
Teknik	Uppfyllelse av trafikplanen, meter GC-väg	0	800	0	800
	Gator m	38 380	38 380	38 600	38 600
	Gång- och cykelvägar m	20 251	28 071	20 251	23 631
	Kostnad/belysningspunkt/år	557	509	509	509
	Energiåtervinning genom	208	208	206	206

	förbränning av säck och kärl avfall (kg/invånare)				
	Andel matavfall från säck och kärl avfall som återvinns genom biologisk behandling (%)	27	30	28	28
	Insamlad mängd förpackningar och returpapper kg/inv.	70	73		73
	Koldioxidutsläpp per insamlat ton säck och kärl avfall (CO2/ton)	12	15	6	6
Bibliotek	Antal utlån				
	– huvudbibliotek	123 561	128 000	48 007	128 000
	– filialbibliotek	109 514	130 000	36 302	130 000
	Totalt utlån	233 075	258 000	84 309	258 000
	Aktiva låntagare	7 077	7 300		7 300
Allmänkultur	Antal elever i kulturskolan	488	550	482	550
	Antal genomförda kulturevenemang	126	100	46	100
	Antal publik vid scenframträdanden	7 580	7 500	3 364	7 500
	Antal skolbesök Vikingagården (inklusive marknad)	3 700	0	0	0
Barnomsorg, barn 1-5 år	Antal barn i kommunala förskolor i Ale	1 471	1 502	1 527	1 538
	varav sålda platser	3	0	11	7
	Antal barn i pedagogisk omsorg, kommunal i Ale	71	70	69	68
	Antal barn i fristående förskoleverksamhet	154	153	154	146
	Antal barn i kommunal verksamhet i annan kommun	17	17	14	13
	Summa Alebarn	1 710	1 742	1 753	1 758
	Antal barn i kommunala förskolor, Ale	1 435		1 531	
Grundskola Förskoleklass - årskurs 9	Elever 6-12 år				
	Elever i kommunala skolor i Ale, F-6	2 423	2 505	2 443	2 500
	– varav från andra kommuner	66	72	67	69
	– varav integrerade särskoleelever	4	7	6	6
	Köpta platser F-6	242	228	241	243
	– varav Ale-elever F-6 i fristående verksamhet	218	206	216	218
	– varav Ale-elever F-6 i kommunal verksamhet i annan kommun	24	22	25	25
	Summa Ale-elever 6-12 år	2 595	2 654	2 611	2 668
	Elever 13-15 år				
	Elever i kommunala skolor i Ale, årskurs 7-9	892	923	921	918
	– varav från andra kommuner	27	33	33	34
	– varav integrerade särskoleelever	5	6	6	5
	Köpta platser 7-9	176	168	179	174

	– varav Ale-elever 7-9 i fristående verksamhet	149	146	154	152
	– varav Ale-elever 7-9 i kommunal verksamhet i annan kommun	27	22	25	22
	Summa Ale-elever 13-15 år	1 036	1 052	1 061	1 053
	Summa Ale-elever totalt	3 631	3 706	3 672	3 721
Fritidshem	Antal barn på kommunala fritidshem i Ale	1 515	1 574	1 523	1 596
	– varav sålda platser	37	41	28	34
	Köpta platser	158	168	164	169
	– varav Alebarn på fritidshem i fristående verksamhet	151	162	152	158
	– varav Alebarn på fritidshem i kommunal verksamhet i annan kommun	7	6	11	10
	Summa Alebarn	1 636	1 701	1 659	1 731
Grundsärskola	Antal barn i kommunal särskola i Ale	38	43	41	41
	Köpta platser	1	1	1	1
	Summa Ale-elever i särskola inkl. integrerade	39	44	42	42
	Köpta platser				
Förberedelseklass och modersmål (inkluderad i ovanstående)	Antal elever i förberedelseklass	27	60	63	66
	Elever som har modersmålsundervisning	411	488	449	475
	Elever som har studiehandledning		140	151	176
Gymnasium	Antal elever i Ale gymnasium IM	62	120	105	120
	– varav elever från andra kommuner	4	10	7	7
	Köpta platser	1 037	1 059	1 036	1 036
	– varav Ale-elever i fristående gymnasieskolor	450	487	463	463
	– varav Ale-elever i kommunala gymnasieskolor	587	572	573	573
	Summa Ale-elever i gymnasium	1 095	1 169	1 134	1 149
Gymnasiesär	Ale-elever i gymnasiesär (köpta platser)		22	21	21
Komvux	Antal elever	766		376	726
	Antal på gymnasial och grundläggande nivå (omräknat till heltidsplatser)			97	190
	Antal elever på SFI			134	294
Överförmyndarverksamhet	Förmyndarskap	87	98	107	110
	Godmanskap enl. FB 11:4	181	185	192	196
	Förvaltarskap enl. FB 11:7	21	23	22	23
	Ensamkommande barn i	31	80	86	90

6 Sammanfattning KS

Kund/Brukare

Sektor KS viktigaste mål är att stötta det prioriterade målet "Lust att lära". Det är mycket glädjande att den positiva utvecklingen inom detta område fortsätter. Nationella jämförelser under våren visar att eleverna i årskurs 6 nu presterar bland de 25 % bästa kommunerna i landet. Det finns ännu ingen anledning att vara nöjd. Årskurs 9 har också förutsättningar att på sikt nå samma fina nivå som årskurs 6

Befolkningstillväxten är stark och beräkningar visar att cirka 250 bostäder kommer att färdigställas under året. Under 2015 var Ale en av de tio kommuner i landet med den starkaste befolkningstillväxten. Svensk byggindustris jämförelse av västsvenska tillväxtkommuner visade att Ale sammantaget är den bästa kommunen att etablera sig i. Slutsatsen blir att vi lyckas kombinera tillväxten med ett bra och professionellt bemötande.

Samarbetet med Alebyggen om etableringen av nyanlända invandrare i Ale fungerar bra. Med hjälp av samarbetet kan de tidigt anvisade ges bostäder i det ordinarie beståndet i avvaktan på att bostadsbyggandet för dessa behov ökar. Det är nu mycket viktigt att all kraft sätts in för att få till stånd bygglov och upphandlingar som möjliggör att nya bostäder kan stå klara innan 2016 blir 2017.

Processer

Tillväxttakten i kommunen prövar systemet i alla dess delar. En lokalresursplan för 2017 - 2026 har antagits som anger vilka nybyggnationer som måste till för att möta den förväntade befolkningsökningen. Genomförandet av nya byggnader för kommunens verksamhet är beroende av fastighetsavdelningens kapacitet. Det är därför mycket oroande att det trots återkommande försök har varit omöjligt att under våren rekrytera de tre nya projektledare som krävs för att planen ska gå genomföra.

Arbetsättet inom kommunen måste utvecklas i takt med att arbetsuppgifterna förändras. Arbetet på strategiska nivåer måste bli tydligare för att framförhållningen ska vara tillräcklig. Roller, tillit och förtroende, fokus på framdrift av problemområden samt effektivare möten är alla viktiga delar i arbetet med skapa en effektivare organisation.

Resurser

Möjligheterna att rekrytera rätt medarbetare inom bland annat bygg/projektledning, socialsekreterare och förskolelärare är ett stort problem. Det finns inte utbildad arbetskraft att tillgå i tillräcklig omfattning. Det är nu dags att pröva alternativa sätt att tillgodose de behov som finns. Anställning av medarbetare med annan grundkompetens är ett sätt. Rekrytering av nyanlända med rätt kompetens men med bristande språkkompetens ett annat. Möjligheten att anställa assistenter som stödjer de medarbetare som vi redan har måste också prövas.

Kulturmätningen som genomförts visar på betydande skillnader mellan hur invånarna uppfattar kommunen och hur medarbetarna upplever det på sin arbetsplats. För att öka upplevelsen av att det är lätt att leva i Ale måste gapet minska. Kulturarbete i kombination med varumärkesarbete och förbättrad kommunikation är viktiga fokusområden under resten av året för att utveckla det värde som vi erbjuder invånare, företagare och andra intressenter.

Ekonomi

Prognosen för 2016 är ett positivt resultat på 5,3 Mkr. Sektor KS exklusive internservice kommer att överskrida budgeten framförallt beroende på ökade kostnader för Ale Invite samt kostnaderna för Mini Mili. Internservice kommer att generera ett överskott på 8 Mkr genom att driftkostnader istället överförs till investeringar.

Merparten av verksamheterna bedömer att de har de ekonomiska resurser som krävs för sina respektive uppdrag.

Avsatta investeringsmedel, 15 Mkr, i budgeten för markreserv kommer inte att vara tillräckligt. Under 2016 bedöms minst 45 Mkr behövas bland annat beroende på ett stort markförvärv i Älvängen.

7 Sammanfattning UBN

Kund/Brukare

Hösterminsbedöingen 2015 visade förbättrade resultat för hela högstadiet, framförallt för årskurserna 7 och 8, vilket innebär förbättrade prognoser för resultaten för nästkommande läsår. Även resultaten för årskurs 9 har förbättrats, men inte i samma omfattning. Det är osäkert om den tidigare prognosen om att nå de uppsatta målen kommer att hålla.

Utvecklingen av det systematiska kvalitetsarbetet har skapat bättre förutsättningar på flera plan för sektorn och skolorna att göra prognoser och sätta underbyggda målvärden. Som ett led i utvecklingen av det systematiska kvalitetsarbetet använder nu alla skolor och förskolor Unikum för kunskapsuppföljning i samverkan med föräldrar och vårdnadshavare.

Under våren har förskoleavdelningar återöppnats i Bohus, Nödinge och Älvängen för att möta efterfrågan på plats inom barnomsorgen. Till hösten kan de som så önskar erbjudas plats, dock inte alltid på önskad förskola.

För att möta det prognostiserade ökade behov av antalet platser inom förskolan behöver utbyggnaden av permanenta förskolor startas.

Processer

Arbetet med sektorns utvecklingsprogram har inneburit ett ökat fokus på resultatförbättring. Arbetet enligt utvecklingsprogrammet fortgår som planerat. De viktigaste insatserna är riktade insatser mot enskilda skolor, de statliga satsningarna som Ale deltar i samt egna större fortbildningsinsatser.

PedagogAle är Ale kommuns nya pedagogwebb där pedagoger kan få inspiration, utbildning och nyheter kring forskning. Webbplatsen är en viktig del av utvecklingsprogrammet och på sikt kommer det att bli helt integrerat med PedagogAle.

Utvecklingsarbetet inom sektorn utgår alltid från forskning och vetenskaplig grund. Särskilt fokus har legat på att bedriva kompetensutveckling i former som bygger på vetenskaplig grund.

Det systematiska kvalitetsarbetet inom förskolan med de olika ingående delarna med bland annat pedagogisk dokumentation, digitala verktyg och tydlighet i uppdrag fortsätter. Kollegialt lärande i form av studiecirkel under ledning av utvecklingsenheten, "Anknytning i förskolan". Litteraturstudier och reflektionsgrupper på enheterna under ledning av förskolecheferna.

Resurser

Antalet anställda både tillsvidare och timanställda har minskat jämfört med samma period förra året. Det är resultatet av att hela verksamheten Teknik och Service samt ytterligare personer ur övriga verksamheter förts över till den nyupprättade avdelningen Internservice.

Sjukfrånvaron minskar i sektorn men de absoluta siffrorna kan inte redovisas p.g.a. problem med det nya personalredovisningssystemet. Sektorn med stöd av HR gjorde en riktad satsning på att minska korttidsfrånvaron under hösten 2015 som nu ser ut att ge resultat. Sektorn bedömer också att den relativt höga sjukfrånvaron inom Teknik och Service påverkade den samlade sjukfrånvaron negativt under 2015. När den verksamhetens resultat inte längre rapporteras i sektorn förbättras den samlade sjukfrånvaron väsentligt. Sektorn avser att fortsätta sitt arbete med att minska sjukfrånvaron med olika riktade insatser.

Rekryteringsläget för vissa nyckelkompetenser är fortsatt svårt till följd av att de saknas på marknaden och det driver upp löneläget inom vissa områden i sektorn. Sektorn arbetar aktivt med en kompetensförsörjningsstrategi för att säkerställa framtida kompetensbehov.

Utbildningsnämndens ansvarsområde disponerar 70 % av kommunens lokaler. Eftersom kommunen befinner sig i en stark tillväxt innebär detta en hög utbyggnadstakt av lokaler för sektorns verksamhetsområden, främst förskolor och skolor. Detta innebär att både nämnd och sektorledning måste lägga mycket fokus och kraft för att säkerställa att Ale kommuns nya invånare får tillgång till en högkvalitativ skolverksamhet. Utbyggnadstakten påverkar hela sektorns arbetsbelastning och innebär i förekommande fall också att rektorer och förskolechefer får en större arbetsbörda. Den ökade tillväxten innebär nya ekonomiska utmaningar och kommer att kräva nya arbetssätt och en mer effektiv resursanvändning.

Ekonomi

Sektorns bedömning är att utbildningsnämnden och dess verksamhetsområden vid årets slut kommer att uppvisa ett nollresultat. Det råder dock stor osäkerhet kring flyktingsituation vilket gör det svårt att planera flera av verksamheterna. När de asylsökande får permanent uppehållstillstånd försvinner en stor del av statsbidraget då de blir folkbokförda i kommunen. Inflyttning i kommunen förväntas leda till fler barn och elever i nämndens verksamheter vilket kan få ekonomiska konsekvenser. Bristen på utbildad pedagogisk personal förväntas fortsätta driva upp personalkostnaderna.

Driftskostnader för Kronan och Glasblåsarens förskolor är fortfarande ofinansierade men bedöms rymmas inom ram. Förskolan ser även ett ökat behov av resurstöd för barn i behov av särskilt stöd. Statsbidrag förväntas balansera de ökade kostnaderna i förskolans verksamhet. Grundskolan visar i nuläget inga indikationer på några ekonomiska svårigheter. Ale gymnasium förväntas fortsätta växa under året och rekryteringar genomförs samtidigt som verksamheten planerar att flytta in i ytterligare lokaler. Elevhälsan rekryterar personal och förväntas bli fulltaliga till sommaren. Trots osäkerheterna kring intäkterna förväntas vuxenutbildningen hålla budget på helårsbasis. Kostnaden för Välkomsten planeras att återsökas, men det osäkert hur mycket av kostnaden som kommer att täckas.

Den ökade tillväxttakten och därmed ett ökat investeringsbehov innebär en restriktiv driftkostnadsutveckling de närmaste åren.

8 Sammanfattning OAN

Kund/Brukare

Äldreomsorgen redovisade för 2015 en uppnådd målsättning för brukarnas nöjdhet med Ale hemtjänst och även målet för kontinuitet nåddes med god marginal. Matlagning i hemmet har införts som en ny insats i hemtjänsten. Stimulansmedel från Socialstyrelsen har använts till att öka bemanningen på särskilt boende. Bemanningsökningen syftar till att öka utbudet av aktiviteter. Dessutom har en dietist anställts för att stödja personalen i arbetet med att motverka undernäring samt förbättra måltidsmiljön. Arbeta med Aktiv fritid pågår inom verksamhetsområde funktionshinder och syftar till att öka utbudet av aktiviteter för brukare. Inom individ- och familjeomsorgen finns behov av att planera långsiktigt för åtgärder som främjar ökat välbefinnande, hälsa och möjlighet till sysselsättning för de ensamkommande barnen över tid.

Överlag kan en förändring skönjas där antalet individer med komplexa behov som kräver insatser från flera av sektorns verksamhetsområden har ökat. Ökad samverkan internt i sektorn är därför prioriterat med utgångspunkten att den enskilde ska erbjudas rätt insats och inte falla mellan stolarna.

Processer

Inom alla verksamhetsområden pågår olika processer avseende ny-, om- och tillbyggnad av lokaler och arbetet är resurskrävande såväl personellt som ekonomiskt.

Rekryteringsbehovet är omfattande, framförallt när det gäller socialsekreterare och lagstadgade utredningstider är inte alltid möjliga att hålla. På biståndsenheten har personalomsättningen varit snart sagt total och det förlängsamar arbetet med såväl utredningar som uppföljningar vilket i sin tur riskerar få kostsamma konsekvenser. Sjuksköterskor är också en svårrekryterad grupp men även de för sektorn allra största yrkeskategorierna undersköterskor och stödassistenter börjar bli allt mer svårrekryterade. Tydligast märks det än så länge i svårigheten att rekrytera vikarier inför somrarna.

Kompetensutveckling överlag blev under hösten eftersatt på grund av den ekonomiska situationen och planering och genomförande har nu återupptagits. För att kunna optimera användandet av det nya personalsystemet krävs utbildning av första linjens chefer och detta behöver få prioritet.

Resurser

Personalen är sektorns i särklass viktigaste resurs. Under hösten och våren har synpunkter framkommit från medarbetare och personalorganisationer vad gäller brister i såväl fysisk som psykosocial arbetsmiljö, delaktighet och möjlighet att påverka sin arbetssituation. Behovet av ökad bemanning i delar av verksamheten kommer att ses över och ett projekt, Stolt omsorg i Ale, med omtanke och lust, har inletts. Ett av dess primära syften är att öka delaktigheten och inflytandet för medarbetarna.

Överlag finns ett stort behov av att stabilisera situationen i personalförsörjningsfrågan. Mentorskap, seniora handläggare, administrativt stöd, förfinade introduktionsprogram, samlade kompetensutvecklingsplaner och handledning är exempel på åtgärder som införts, processas eller övervägs för att sektorn ska kunna profilera sig som en attraktiv arbetsgivare. Sjukfrånvaronivåerna är självklart ett fokusområde, hälsosamtal erbjuds medarbetare som har många korttidssjukfrånvarotillfällen och enhetschef kontaktar medarbetare på första sjukdagen som rutin i flera av verksamhetsområdena.

Ekonomi

Sektorn redovisar ett resultat i perioden om 4,1 Mkr. Prognos för helår är nollresultat.

Även om totalen är i balans finns variationer inom sektorn. Barn och unga redovisar ett underskott och detta

förklaras till en inte oväsentlig del av undanträngningseffekter orsakade av det ökade mottagandet av ensamkommande barn. Ett ökat antal kommun interna platser för ensamkommande barn kommer att möjliggöra fler hemmaplanslösningar inom ramen för barn och unga då platser kommer att kunna frigöras på Spinneriet. Det ekonomiska underskottet på barn och unga balanseras av intäkter från Migrationsverket som, än så länge, överstiger kostnaderna. Det finns dock behov av att intensifiera insatserna för ensamkommande barn för att stödja dem i övergången från kommunens stöd till ett självständigt liv med egen försörjning och eget boende vilket kommer att öka kostnaderna under innevarande år och delar av 2017. Vuxenheten redovisar ett positivt resultat i perioden och antalet boendeplaceringar har minskat.

Hemtjänstens resultat för perioden är negativt och så även prognosen på helår. Vidtagna åtgärder ger visserligen resultat men inte i tillräcklig utsträckning. Den beslutade tiden sjunker långsamt vilket i sig är positivt även om det inte påverkar utfallet. Problematiken är komplex och arbete måste ske på flera fronter samtidigt. Den ersättningsmodell som används stöder inte fullt ut arbetet och modellen behöver därmed ses över.

Funktionshinder och särskilda boenden och hemsjukvård prognosticerar nollresultat på helår. Utvecklingen jämfört samma period förra året är positiv och det ekonomiska läget bedöms mer stabilt även om dessa verksamheter är känsliga då några få extremt vårdkrävande individer kan driva kostnader på ett sätt som inte är möjligt att kompensera för i övriga delar.

9 Sammanfattning SB

Kund/Brukare

Bygglövsansökningarna fortsätter att strömma in vilket gör att prognoserna för året avseende byggda lägenheter och befolkningsökning pekar på att vi kommer att uppnå de uppsatta målen. Arbetet med översiktlig- såväl som detaljplanering fortsätter, med hög prioritet, vilket gör att planberedskapen kommer att vara fortsatt hög under flera år framöver. Då de planerade bostadsområdena genomförs får detta en stor påverkan på hela förvaltningen, och dess verksamheter. Detta gör att det är viktigt att skapa förutsättningar för god planering inom många verksamheter. Prioriteringar av planering och genomförande av byggnation kommer att vara nödvändiga framöver för att inte nivån på den kommunala servicen ska sjunka.

Vatten är ett av våra viktigaste livsmedel och har en stor betydelse för folkhälsan. Kvaliteten på vårt vatten är hög och extra säkerhetsmarginaler har skapats med hjälp av UV-rening. En va-plan håller på att tas fram som beskriver ett nuläge, en framtida inriktning samt ett program för hur vi praktiskt ska gå till väga inom olika va-områden.

Processer

Den största utmaningen för att nå målet om hållbar tillväxt är att våra orter utvecklas i samförstånd och i avvägande mellan invånarens, exploatörers och myndigheters intressen. Det är därför viktigt att prioritera vid uppstart av detaljplaner med hänsyn till kommunens utvecklingsmål, möjlighet till genomförande såväl som innebörd för kommunens samtliga verksamheter.

Ett viktigt led i att klara det ökade planeringstrycket är att arbeta med utvecklingen av processerna dels för att utveckla och effektivisera arbetet och dels för att skapa förutsättningar för ett kontinuerligt förbättringsarbete. Det pågående arbetet med processkartläggning av samhällsbyggnadsprocessen, vilken alla enheter inom sektorn har varit delaktiga i, håller på att färdigställas och en handlingsplan tas fram.

Resurser

Kompetensförsörjning, både avseende befintlig och ny personal, är ett fortsatt viktigt område för att klara de målsättningar kommunen har. Arbete med en kompetensförsörjningsplan, för att tydliggöra hur detta arbete bör bedrivas, kommer att påbörjas under hösten.

För att kunna möta upp den planering som krävs för att fortsatt nå tillväxtnålet och de insatser som genomförande av byggnationerna innebär kommer sektorn behöva utöka de personella resurserna. Detta leder också till ett ökat behov av arbetsplatser i framförallt Alafors, vilket gör att smärre justeringar av lokalerna kommer att vara nödvändiga under året.

Sektorn arbetar på olika sätt för att få fler att intressera sig för arbete inom kommunal sektor. Detta görs bland annat genom medverkan i traineeprogrammet Framtidens samhällsbyggare i GRs regi. Ale kommun, genom va-enheten, medverkar också i ett projekt där nyanlända svenskar får chansen att praktisera under 3-6 månader i en kommun inom GR och enheten har en praktikant som är civilingenjör och kommer praktisera till oktober 2016.

Ekonomi

Tillväxten driver på taxeintäkterna för bygglov. Överskottet planeras användas för att utveckla och utöka handläggningsverksamheten och ta fram nya styrdokument som kan effektivisera i de enskilda ärendena och arbetsprocesserna. Prognosen för året är att det blir ett positivt resultat för taxeintäkterna på bygglov.

Ett antal åtgärder har påbörjats under året såsom utbyte av uttjänata belysningsstolpar som har mycket hög prioritet samt arbetet med handlingsplan för övertagande av enskild allmän plats. Båda dessa områden kommer på sikt att innebära högre kostnader i form av kapitalkostnader samt drift- och underhållskostnader.

Va-enheten står inför stora ekonomiska utmaningar när överföringsledningen från Älvängens reningsverk till Ryaverket färdigställs. Önskvärt är därför att kunna bygga VA:s resultatfond fram tills dess för att om möjligt begränsa framtida taxehöjningar.

10 Sammanfattning KFN

Kund/Brukare

Ökad tillgång till folkbibliotek utanför ordinarie öppettider skapar förutsättningar för nya mötesplatser och ett ökat användande av kommunens alla bibliotek. Ett mer ändamålsenligt placerat meröppet bibliotek i centrala Älvängen bidrar till en positiv utveckling av biblioteksverksamhet i hela kommunen. Besöken under första månaden i Älvängen överträffade de registrerade besöken första månaden både i Surte och Skepplanda. Besöken under meröppetid fortsätter att öka på biblioteken i Surte och Skepplanda. Sektorn planerar att på sikt även införa meröppet för biblioteket i Nödinge. Nya meröppetlåntagare registreras kontinuerligt och enskilda initiativ har tagits till att skapa helt medborgarstyrda aktiviteter under meröppetid. Folkbiblioteket kommer att utveckla de delar av biblioteksverksamheten som Bibliotekslagen pekar ut som speciellt viktiga, såsom service till personer med funktionshinder och till personer med andra modersmål än svenska.

Kultur- och fritidsverksamheten har under senare verksamhetsår tydligt präglats av delaktighet och inflytande. Initialt har det avspeglats tydligas i biblioteksverksamheten och inom den öppna fritidsverksamheten. Under första delen av 2016 omfattas nu också kulturskolan av det fokuset.

Det är viktigt att se över hur eleverna kan nås på bästa sätt. En dialog är inledd med eleverna via elevforum, kulturskolans eget elevråd. Kulturskolan planerar en ökad samverkan med den öppna fritidsverksamheten för att gemensamt se över de behov som unga vuxna uttrycker och hur kulturskolan kan bidra med kulturaktiviteter och kurser.

Processer

Genom medborgardialog och med stöd av biblioteksutredningen 2012 från Kultur i Väst ska tillgängligheten på biblioteken öka. Det handlar både om fysisk tillgänglighet till bibliotekslokalerna och tillgängliga media. Bibliotekslagen pekar ut särskilt prioriterade grupper för biblioteksverksamheten såsom människor med olika funktionshinder, olika språkgrupper och barn- och unga. Genom omorganisation och viss nyrekrytering förstärks arbetet mot dessa grupper.

Sektorn samverkar med andra kommunala verksamheter och civilsamhället genom nätverk både lokalt och regionalt, där kontinuerliga utvärderingar av verksamheten sker både av medarbetare och deltagare.

Ungdomarnas delaktighet ska genomsyra hela basverksamheten i den öppna fritidsverksamheten i Ale. För att nå detta krävs utbildning av personalen eftersom detta kräver nya arbetsmetoder jämfört med tidigare verksamhet. Utbildning startade under 2015 och var både intern och extern. Enheten ser ett gott resultat och efter önskemål från personalen har enheten nu en gång i veckan återkommande sammankomster där utveckling av kunskap och verksamhet sker fortlöpande.

Resurser

En engagerad och kompetent personal är den viktigaste resursen, samt ändamålsenliga lokaler med verksamhetsanpassad teknik. Ett brett samarbetspektra med civilsamhället och andra kommunala verksamheter. Bra och viktiga kontakter på regional och delregional nivå i form av olika nätverk, föreningar och samarbeten. Ett ständigt pågående förbättringsarbete.

Sjukfrånvaron minskar jämfört med samma period föregående år vilket upplevs som oerhört positivt. Det är dock något tidigt att dra några förhastade slutsatser kring detta då perioden är alltför kort för att ge en helhetsbild. En del av förklaringen går att härleda till avvecklingen av vikingagårdens verksamhet.

Ekonomi

Periodens utfall på närmare 1,5 miljoner kr efter tertial 1 är något mer än normalt och går i stor utsträckning att härleda till de vakanser som finns inom nämndens verksamhetsområden. Prognosen är ändå noll vid årets slut, då mycket av kostnaderna uppstår under sommaren och senare delen av året.

11 Sammanfattning Överförmyndarnämnd

Kund/Brukare

Överförmyndarnämnden är en kommunal tillsynsmyndighet där tillsynen sker över gode män, förvaltares och förmyndare för att säkerställa att huvudmännen och underåriga inte lider någon rättslig eller ekonomisk skada.

Överförmyndarnämnden tillsätter också ställföreträdare och ansvarar för rekryteringen av dessa. För att öka andelen personer som vill åta sig ett uppdrag med starkt ideellt inslag som samtidigt är mycket ansvarsfullt krävs att ställföreträdarna känner trygghet och stolthet i sitt uppdrag. För att möjliggöra en god start får därför alla intresserade en handbok med medföljande webbutbildning som de uppmantras att gå för att dels känna till sitt uppdrag, och för att kunna vara det bästa stödet för sin huvudman.

Att också fortsättningsvis hitta lämpliga ställföreträdare som känner att de klarar av allt mer komplexa ärenden är överförmyndarnämndens stora utmaning. Lättillgänglighet till överförmyndarenhetens handläggare är ett sätt att få ställföreträdare att känna sig trygga i att ta uppdrag i Ale kommun.

Processer

Överförmyndarnämndens verksamhet består enligt vissa uträkningar av cirka 100 processer. Av dessa finns såklart huvudprocesser vad gäller exempelvis handläggning av ansökningar med yttrande till tingsrätt, granskning av årsräkningar, byte av ställföreträdare. Arbetet med ta fram processbeskrivningar pågår löpande.

Resurser

Verksamhetens resurser är sparsamma. Ett kontorsrum inhyser två handläggare. Som stöd i arbetet finns datasystem speciellt utformat för överförmyndarnämndens verksamhet. It kommunens arbete med Förvaltningsmodell IT ingår också överförmyndarnämndens verksamhetssystem Wärna, vilket ökar möjligheten att systemet hålls uppdaterat och kostnaderna blir enkelt överskådliga.

Ekonomi

Resultatet för perioden är - 527 tkr. Kostnaderna är ojämnt fördelade under året, då de huvudsakliga utgifterna för arvoden till ställföreträdare ser under årets första halva. Utöver detta har arvode till gode män för ensamkommande barn utgått för årets första kvartal. Återsökning av statsmedel hos Migrationsverket har ännu inte gjorts, varför siffran förväntas jämnas ut när ersättningen inkommer.

Från och med den 1 januari 2016 gäller ett avtal där Ale socialtjänst betalar del av den schablonersättning från Migrationsverket, och som betalas ut till ett barn placerat i Ale då detta får permanent uppehållstillstånd, PUT. Ersättningen betalas ut utan särskilt ansökan och uppgår till 25 tkr. Av dessa kommer enligt nu rådande överenskommelse 20 tkr omedelbart föras över till överförmyndarenheten då barn får PUT, trots att utbetalning från Migrationsverket till socialtjänst dröjer.

Då en god man inte ska kvarstå efter att barnet fått PUT, utan då ska en särskilt förordnad vårdnadshavare utses. Förslag på person och ansökan till tingsrätten görs av socialnämnden. Kostnaden för arvode ligger också då huvudsakligen hos socialnämnden. Socialtjänstens handläggningstider är avgörande för kostnadsutvecklingen i dessa fall eftersom överförmyndarnämnden står kvar med kostnaden för arvode och tolk även efter PUT, fram tills barnet blir myndigt eller tills en särskilt förordnad vårdnadshavare utses. I de fall handläggningen drar ut på tiden kommer denna schablonersättning som enligt nu rådande internavtal inte täcka kostnaderna för dessa barn. När det gäller barn placerad av annan socialtjänst kommer inte heller någon ersättning från socialnämnden återsökas.

Uppföljning vid årsskiftet bör göras, och då finns en möjlighet att tydliggöra de faktiska kostnaderna vad gäller gode män för ensamkommande barn och om nödvändigt justera detta inför senare års budget.